

Til kamp mod storkapitalen - for arbejderklassen, for socialismen

Kongresresolution fra Danmarks kommunistiske Parti

24. kongres

1973

(elektronisk reprint efter:

PROGRAMSAMLING. Udtalelser, erklæringer og programmer vedtaget på Danmarks kommunistiske Partis kongresser, landskonferencer og landsmøder. 1952-1974.

Forlaget Tiden 1975)

I. En verden i forandring	1
II. Det danske samfunds krise.....	3
III. Der må føres politik på en ny måde.....	6

I. En verden i forandring

I vor tid foregår den mest grundlæggende omvæltning i menneskesamfundenes historie — verdens overgang fra kapitalisme til socialisme.

Virkeliggørelsen af socialismen, først i Sovjetunionen, siden i andre lande, har bevist, at arbejderbevægelsens grundlæggere havde ret: socialismen er folkenes fremtid. Gennem samfundets overtagelse af produktionsmidlerne kan mulighederne for at efterkomme menneskenes behov udnyttes. Det træder stadig stærkere frem i vor tid, hvor videnskaben er blevet en direkte produktivkraft, som revolutionerer tilvante begreber og omsat i teknik sætter menneskene i stand til at forme sig en lykkelig tilværelse i en stadig nyskabende udvikling.

Under kapitalismen kan det ikke blive sådan. Hensynet til de private kapitalmonopolers profit bestemmer produktion og samfundsliv. De tekniske fremskridt bliver i deres hænder til arbejdsløshed, frygt og forjagethed, til ødelæggelse af naturen, til udryddelse af liv, til trussel om katastrofer.

Folkenes stræben efter fred og socialt fremskridt kan kun vinde frem i stadig kamp mod de kapitalistiske monopolers bestræbelser for at bevare deres magt og privilegier. Mod deres systems, imperialismens, bestræbelser sætter socialismen, arbejderbevægelsen og de nationale frihedsbevægelser deres kræfter ind. Denne *internationale klassekamp* afgør menneskehedens fremtid.

Imperialismen kan ikke mere bestemme historiens gang. Socialismen vinder mere og mere afgørende indflydelse på den internationale udvikling, efterhånden som dens overlegenhed som samfundssystem viser sig i praksis. I Sovjetunionen fører opbygningen af socialismen til løsning af helt nye og omfattende samfundsopgaver. Også andre socialistiske lande er nået frem til den udviklede socialismes stadi. Det betyder ikke alene en materiel og politisk styrkelse, men også at socialismen vinder større overbevisningskraft i folkene.

I imperialismens lande breder ustabilitet og nye krisefænomener sig. Arbejderklassens og de demokratiske kræfters kamp udfolder sig stadigt bredere mod monopolernes herredømme. De antiimperialistiske national-revolutionære frihedsbevægelser vinder — trods tilbageslag — ny indflydelse og vægt. Bangla Desh har opnået uafhængighed. Oliekilderne er nationaliseret i Algeriet, Irak, Syrien og andre lande. I Chile føres kampen for grundlæggende demokratiske samfundsændringer frem mod socialismen.

På denne måde er *det internationale styrkeforhold* i de senere år som helhed blevet yderligere forskudt til gunst for socialismens, fredens og folkebefrielsens sag.

Dette viser sig især ved, at det i øget grad viser sig muligt at hindre imperialismen i at slippe en ny verdenskrig løs og i stedet tvinge den til at respektere den fredelige sameksistens' principper. Der er opnået resultater, som for kun få år siden forekom utrolige.

USA's præsident har set sig nødsaget til i Moskva at underskrive traktater

om fredelig sameksistens og påbegyndelse af nedrustning. Vesttysklands regering har set sig nødsaget til at afskrive sine revanchekrav, anerkende de bestående grænser og slutte aftale med DDR. DDR's anerkendelse er slået igennem. Forberedelserne til den europæiske statskonference om sikkerhed og samarbejde er begyndt. Forhandlinger om fredelig forening af Korea er optaget. Modstanden mod Kinas optagelse i FN er opgivet. Alt dette er skridt til at virkeliggøre det fredsprogram, som fremlagdes på Sovjetunionens kommunistiske Partis 24. kongres, og som siden har fået stadig bredere tilslutning.

Svækkelsen af imperialismens positioner betyder imidlertid ingenlunde, at den dermed er gjort ufarlig, og at truslen om krig og reaktionære fremstød er overvundet. I Vietnam har USA-imperialismen på ny vist, med hvilken slyngelagtig forbryderiskhed den forfølger sin krigspolitik, så længe den ser mulighed derfor. Mellemøsten er stadig arnested for krig. I Korea er krigsfaren latent, så længe USA under dække af FN fortsat stationerer tropper i Sydkorea og forhindrer landets fredelige forening. Reaktionære og fascistiske kræfter søger mange steder at tvinge sig frem og skabe nye konflikter. I de imperialistiske stater spindes nye rænker rettet mod folkenes fredskamp og den socialistiske verden. Nye former for antikommunisme dyrkes som led i udvidede ideologiske kampagner. Derfor må man med årvågenhed imødegå imperialismens bestræbelser for efter sine nødtvungne tilbagetog at finde nye metoder til at sætte sine planer igennem.

For det danske folk er det af særlig betydning at gøre sig klart, hvordan de imperialistiske magter søger at udnytte produktionens internationalisering og den økonomiske integration til at aktivisere deres politiske og militære blokpolitik. EF's vedtagelse om inden 1980 at "forvandle sig til en europæisk union" betyder kurs efter dannelsen af en supermagt med vesttysk imperialisme som hovedkraft. Det vil skabe nye trusler mod freden, og især vil EF's mindre lande blive ofre for en sådan blokdannelse. Den økonomiske binding af dem vil blive brugt til også at påtvinge dem politiske og militære bestemmelser, der strider mod deres nationale interesser. Men imperialisternes vilje er heller ikke på dette område enerådende i vor tid. De socialistiske landes og andre fredskræfters kamp for afspænding og fred, imperialisternes indbyrdes rivalisering og magtmodsatninger hindrer gang på gang virkeliggørelsen af deres planer. Deri består folkenes chance — ikke mindst det danske folks. Derfor må alle påskud for nu at opgive kampen mod skærpelsen af blokpolitikken afvises. Denne kamp må tværtimod forstærkes og udvides, specielt gennem fælles aktion mellem alle demokratiske og fredsvillende kræfter i EF. Dette bærer disse landes kommunistiske partier et særligt ansvar for, og derfor må især fællesopræden dem imellem aftales.

I kampen for freden er de mest påtrængende opgaver:

— Sikring af *de indonesiske folks fred og selvstændighed*. Øjeblikkelig standsning af USA-imperialismens forbryderiske krigshandlinger. Undertegnelse af den allerede tiltrådte fredsftale med tilbagetrækning af alle USA's tropper. Solidaritet med folkene i Vietnam, Laos og Cambodja. Støtte til deres genopbygningsarbejde.

— Skabelse af *en stabil fredsordning i Mellemøsten* på grundlag af Sikkerhedsrådets resolution om tilbagetrækning af de israelske aggressionstropper og respekt for alle folks nationale rettigheder i dette område, indbefattet det palæstinensiske folks.

— Sikring af, at *den fælleseuropæiske*

sikkerhedskonference fører til afvikling af den blokopdeling, der blev pånødet vor verdensdel gennem NATO og den kolde krig, og erstatter den med et kollektivt sikkerhedssystem og med ligeberettiget samarbejde mellem staterne.

Fredelig sameksistens mellem stater med forskelligt samfundssystem skaber gunstige betingelser for folkenes kamp for national selvstændighed, demokrati og socialisme. Det er af særlig betydning for det danske folk efter beslutningen om tilslutning til EF.

En hovedsagelig betingelse for at udnytte tidens muligheder er enhed og solidaritet mellem alle antiimperialistiske kræfter og i særdeleshed indenfor den kommunistiske verdensbevægelse. Det er til stor skade, at den nuværende kinesiske ledelse i maoismens navn har sat sig uden for og imod disse bestræbelser og i stedet støtter imperialistiske planer, f. eks. udviklingen af EF til en militærblok. Det må håbes og tilstræbes, at Kinas kommunistiske Parti ændrer denne holdning og finder tilbage til samarbejdsvej.

Den kommunistiske verdensbevægelse er blevet tidens største idémæssige og politiske kraft. Den forenes af marxismen-leninismens ideer og arbejderklassens internationalisme. På den internationale konference i 1969 har de kommunistiske partier i fællesskab klarlagt den nuværende periodes grundproblemer og fremlagt et fælles handlingsprogram i kampen mod imperialismen.

Danmarks kommunistiske Parti sætter fortsat ind for at udbygge solidariteten med den internationale arbejderbevægelse, med alle antiimperialistiske kræfter og med den virkeliggjorte socialisme. Danmarks kommunistiske Parti arbejder aktivt for at fremme den kommunistiske verdensbevægelses enhed gennem fælles aktion og gennem at udvikle den ideologiske enhed i forståelsen af de almengyldige lovmæssigheder i kampen for socialismen. De danske kommunister yder gennem deres kamp for demokrati, national selvstændighed og socialisme også et bidrag til folkens fælles kamp.

II. Det danske samfunds krise

Der er sket afgørende ændringer i udviklingen af det kapitalistiske samfund i Danmark. I slutningen af 50'erne og første halvdel af 60'erne var det i forholdsvis stabil vækst, hvorunder industrien blev den førende erhvervsgræn i produktion og eksport. Specialiserede kvalitetsprodukter vandt indpas på verdensmarkedet, mens råvareprisernes fald i forhold til færdigvarepriserne skabte et gunstigt bytteforhold. Der opstod illusioner om en stabiliseret, "krisefri" og -progressiv" kapitalisme i Danmark.

I den sidste del af 60'erne blev bunden slået ud af den slags forestillinger. Den planløshed i den økonomiske vækst, som hører med til kapitalismen, førte ud i stadigt mere alvorlige misforhold og kriseforeteelser — det årlige betalingsunderskud satte rekorder op til fire milliarder kroner, inflationen voksede trods forsikringer om "fuld beskæftigelse".

Kapitalismen kunne ikke længere styre sit eget system. De toneangivende kredse af den herskende klasse drog deraf den slutning, at videreførelsen af en selvstændig dansk økonomi ikke længere var i deres interesse.

De problemer, der står for det danske samfund, er således ikke forbigående ulemper, men udtryk for en grundlæggende krise i det kapitalistiske samfundssystem i Danmark,

Klassemodsatningerne skærpes

Tværtimod al tale om "social harmoni" skærpes klassemodsatningerne. Den økonomiske vækst betød først og fremmest berigelse for storkapitalen og udvidelse af dens magt. Dens andel af nationalproduktet er yderligere vokset, mens lønarbejdernes nu er faldet til under 29 procent. Kapitalen koncentrerer sig på stadig færre hænder, selvstændige virksomheder i landbrug, handel og håndværk nedlægges i massevis, og selv betydende kapitalistiske virksomheder ruineres eller opsluges under monopolernes konkurrence.

For den arbejdende befolkning har den økonomiske vækst ingenlunde skabt nogen "velfærdsstat", men øget utryghed, utilfredsstillende behov og frygt for fremtiden. Den ser et voksende svælg mellem de muligheder for en bedre tilværelse, som udnyttelsen af den moderne teknik kunne bringe — og de faktiske forhold. Inflationen beriger besiddere af fast ejendom, mens årlige lønforhøjelser på under 14 procent opsluges af prisstigninger og skatteplyndringer. *Derfor øges først og fremmest arbejderklassens modstand i en forstærket klassekamp.*

Den statsmonopolistiske kapitalisme

Storkapitalen søger at sikre sig mod følgerne af krisen i dens system ved nye beherskelsesmetoder. Også i Danmark er kapitalismen blevet statsmonopolistisk kapitalisme. Denne kendetegnes ved, at monopolernes magt og statsmagten sammenflettes mere og mere, således at omfattende indgreb i det økonomiske liv anvendes til at sikre monopolernes profitter. Skatte-, finans- og valutapolitik indgår i den samlede udbytningsproces. Storkapitalen overlader gerne til det offentlige de virksomhedsområder, som er nødvendige for den samfundsmæssige produktion, men mindre indbringende (f. eks. forskning, uddannelse, bygning af veje og lufthavne). Den kan derved sikre sig mindre omkostninger eller direkte tilskud på skatteydernes bekostning.

Når statens økonomiske politik begrundes med, at den skal "sikre det økonomiske klima", betyder det netop, at storkapitalens indtjening først skal være sikret. Netop fordi de skiftende regeringer altid har grebet de opståede problemer således an, har deres foranstaltninger ikke kunnet bringe nogen løsning, men har yderligere uddybet samfundets krise.

Staten kommer stadig mere på afstand af folk. Dens foranstaltninger virker vilkårlige og uretfærdige. Særligt gælder det de store udgiftsposter på menigmands budget — skat og bolig. De, der ejer meget, kan altid skaffe sig lettelser gennem afskrivninger,, gældsstiftelser eller rene fiduser. Andre er bundet af deres kildeskat og faste udgifter. Mens staten altid taler om at spare, spilder den værdier på overflødige formål. Skandaleaffærer afslører kun de grelleste tilfælde.

EF-tilslutning og den antimonopolistiske front

Med EF-tilslutningen er storkapitalen gået et nyt og skæbnsvangert skridt videre. Den så sig ikke i stand til ved egne kræfter af føre den statsmonopolistiske regulering så hårdhændet igennem, som den ønskede. Derfor besluttede den at prisgive den nationale stat som form for sit herredømme til fordel for de overstatslige organer i monopolernes fællesmarked. EF-direktiver og påkaldelse af "EF-forpligtelser" gøres nu til statsmonopolismens metoder i Danmark. Derved giver dansk storkapital også sig selv og sine foretagender ind under de internationale monopoler, men det er den ligegyldigt, blot den derved kan tvinge mere profit ud af den arbejdende befolkning. Den satte hele den etablerede magtelite ind for at få sin vilje om EF-tilslutning sat igennem, og på EF-topmødet i Paris skrev regeringen under på, at hindringer for yderligere kapitalkoncentration skal fjernes, og at næste etape af ensretningen af den økonomiske politik i "den økonomiske og monetære union" skal sættes i værk. EF-tilslutningen førte straks til stigende aktiekurser. Storkapitalen får lempede afskrivningsregler og modsætter sig indrømmelser til lønarbejderne under påberåbelse af "konkurrencen i EF".

EF-politikken betyder både en skærpelse af klassekampen og en udvidelse af den til nye områder. I kampen mod EF har arbejderklassen på ny vist sig som national rygrad. Den har styrket sin enhed og aktivitet og har vundet sig forbundsfæller i meget brede lag. I sin fortsatte kamp for sine klasseinteresser udgør den også folkets stærkeste kraft imod gennemførelse af EF-foranstaltningerne.

Der foregår samtidig betydningsfulde forskydninger i samfundets klasser. Lønarbejderklassen vokser ved tilgang fra landbruget, fra tidligere selvstændige erhverv eller hjemmearbejdende kvinder. Funktionærer og teknikere kommer i deres store flertal til at leve på lønarbejdernes vilkår, og med et fællesskab i interesser, som ikke ophæves af, at der også findes et øverste lag af specialister og embedsmænd, der er knyttet til kapitalen. Modsætningerne mellem storkapitalen og mindre erhvervsdrivende skærpes.

Storkapitalens og EF's fremfærd skaber således øgede forudsætninger for, at arbejderklassen kan skare en bred fællesfront omkring sig i kamp mod storkapitalen, for demokratisk bestemmelsesret og national selvstændighed.

Udvidelsen af samfundskrisen

Udviklingen har også ændret *ungdommens* stilling og perspektiver, og brede lag af den drives til aktiv indsats for at få samfundet grundlæggende ændret. De unge måler deres behov med nutidens, ikke med fortidens alen og føler derfor utilfredsstillelsen i tilværelsen særlig stærkt. For stadig flere kommer uddannelsesårene til at omfatte en stor del af livet. På en sådan baggrund stiller de unge sig spørgsmål om samfundets urimeligheder og de uretfærdigheder, som ikke lader sig feje til side med de sædvanlige bortforklaringer. I det produktive liv, under studier, og når uddannelsen skal anvendes, i søgen efter bolig og andre forudsætninger for en selvstændig tilværelse støder de unge hårdt imod klassesamfundets lukkede døre. Ikke alene arbejderklassens ungdom, men også andre unge udvikler en stræben og idealer, der står i konflikt med det bestående samfund, og som er forbundet med en nyvakt interesse for den marxistiske teori. Studenterne kræver en undervisning, der tager hensyn hertil. Når ungdommens aktivitet og fordomsfri stræben efter et nyt liv forbindes med arbejderklassens kamp, bliver den en betydningsfuld samfunds-forandrende kraft.

Også *kvindernes* samfundsmæssige aktivitet vokser. Den dobbelte byrde fra deltagelse i arbejdslivet samtidig med opfyldelsen af traditionsbestemte forpligtelser i hjemmene skaber en utålelig tilværelse. Kravet om ligeret som også forudsætter social sikring og kollektive hjælpeinstitutioner, spiller en stadig større rolle i kampen for at ændre samfundet og er en fælles opgave, uanset kønsforskelle.

De, som arbejder for en udfoldelse af *kulturlivet* med vor tids midler, kommer ligeledes mere og mere i konflikt med de bestående samfundsforhold. Udviklingen af forskning og skabende kunst er bundet af hensyn til de økonomiske magthavere, som forhindrer den frihed til eksperimenter, som er nødvendig for at finde veje til nye fremskridt. Massemedier som presse, radio og TV, der kunne være midler til gensidig berigelse mellem kulturlivets stræben og den brede befolkning, bliver det ikke, fordi de domineres af storkapitalen og talsmændene for dens system, som sørger for, at de først og fremmest tjener opretholdelsen af klasseherredømmet. Den måde, storkapitalen udnytter *den teknisk-videnskabelige revolution* på, skaber også i Danmark nye, alvorlige problemer for befolkningen. Tempoet skrues op ud over udholdenhedsgrænsen. Arbejdsulykker og nye slags sygdomme rammer de arbejdende i stigende omfang. Til arbejdstiden føjes mange timers udmattende transport. Nye tekniske processer og deres anvendelse i massemålestok forurener og forgifter de naturlige betingelser for tilværelsen. Skønt udgifterne til at få rådet bod på alt dette i virkeligheden er en del af produktionsomkostningerne, søger storkapitalen at skubbe dem over på det offentlige. Storkapitalen søger at skjule sit ansvar bag snak om, at miljøforurening osv. er "klasseløse" og "rent tekniske" problemer. I virkeligheden kan de kun løses som led i klassekampen mod storkapitalen, ført ikke alene på den enkelte arbejdsplads, men i hele samfundets målestok.

Ideernes kamp

Den fundamentale krise i samfundet går ud over økonomiens og politikens rammer. Den gør sig gældende i hele bevidsthedslivet og den samfundsmæssige moral. Det kapitalistiske samfunds manglende evne til at løse problemerne har givet stødet til omfattende omvurderinger af tilvante forestillinger. De traditionelle påbud og begrundelser for at opretholde den gamle samfundsorden mister tiltro. For at dette ikke skal føre til konsekvent bevidsthed om, at samfundets grundlag må revolutioneres, søger de herskende i samfundet på mangfoldige måder at påvirke folk til at affinde sig med forholdene. De kaster selv deres traditionelle moralregler over bord. De søger at fylde befolkningens liv med tom adspredelse, selvopgivelse, dagdrømmeri, dyrkelse af råhed og brutalitet og viger ikke tilbage for også at lade narkotika og porno spille sin rolle deri. Samtidig spekulerer de også i, at leden ved denne fornedrelse kan komme til at give grobund for ny reaktionære eller rent ud fascistiske strømninger. Alt dette er led i nye metoder for udbredelse af den borgerlige ideologi, hvis formål er at forhindre det arbejdende folk i at erkende og handle ud fra sine vel forståede interesser.

Både idé og praksis i vor tid viser, at en varig løsning af de problemer, som tårner sig op for folkene, kun kan sikres ved overgangen til socialisme — ved at de økonomiske nøglepositioner overgår i samfundseje, udnyttes planmæssigt i folkets interesse og med dets aktive medvirken, ledet af en stat, som virkeliggør det arbejdende folks magt. Derfor vinder socialistisk tankegang, Marx' og Lenins teori, stadig større udbredelse i kampen mod den borgerlige ideologi. Denne søger på sin side at fremme alle hånde misforståelser, forvrængninger og falske udlægninger af, hvad socialismen, kommunismen og dens ideer virkelig er. Indsats mod dette er en uadskillelig del af den ideernes kamp, som i vores tid spiller en stadig større rolle i klassernes kamp.

Rejsning af den samfundsforandrende kraft

Danmark står ikke umiddelbart over for at gennemføre den socialistiske revolution, som er en historisk nødvendighed på det samfundsmæssige fremskridts vej. Opgaven nu består i at udforme den *samfundsforandrende kraft*.

De seneste år har givet nye erfaringer, som viser, at det er muligt at rejse nye kræfter i folket. Erfaringerne fra den demokratiske og antimonopolistiske folkebevægelse mod EF viste, at arbejderklassens store flertal *kan* samles mod storkapitalen. De viste, at der i folket *kan*

udvikles en politisk aktivitet, som truer monopolernes planer. Kræfterne findes. Det gælder om at bringe dem til udfoldelse.

Det må ske gennem fælles aktioner mod storkapitalens overgreb. I dem kan arbejderklassen og dens forbundsfæller vinde øget tillid til egen styrke. Båret frem af det arbejdende folks aktivitet kan der vindes demokratiske rettigheder, som kan bruges til at sikre det håndgribelig indflydelse og tvinge storkapitalen tilbage fra reale magtpositioner. I videreførelsen af denne kamp kan der opnås en sådan ændring af styrkeforholdet mellem klasserne, at det arbejdende folk kan sætte en ny demokratisk orden igennem, et antimonopolistisk demokrati, hvor en ny stat tjener folkets, ikke monopolernes interesser. Det kan blive Danmarks vej til socialismen. Men det er en kampens vej, som kræver aktivitet og samling af alle kræfter, der ser deres livsinteresser blive trådt under fode af storkapitalen.

III. Der må føres politik på en ny måde

For at få forholdene i samfundet ændret må der føres politik på en ny måde i Danmark. Det sædvanlige politiske spil fører ingen vegne hen.

Betingelserne for at sætte en ny politik igennem på nye måder er ved at modne. De traditionelle rammer for det politiske liv begynder at revne. Tilliden til de officielle politikere svinder. Folk vil selv have noget at skulle have sagt, så demokratiet får livskraft.

Det mærkes på situationen inden for de forskellige partier.

KVR-frontens nederlag

De borgerlige partier viser sig i stigende grad som partier uden perspektiv.

Erfaringerne med KVR-regeringen blev en advarsel mod følgerne af at lade en højrekoalition føre arbejdsgiverpolitik i Danmark. Deri lå hovedårsagen til dens valgnederlag.

Eftervirkningerne har skabt brydninger inden for og mellem de borgerlige koalitionspartier og usikkerhed blandt deres vælgere. I dem alle skaber EF-politikken nye modsætninger. I dem alle smuldrer det oprindelige liberalistiske og nationalistiske idégrundlag, når de i deres politiske praksis går ind for statsmonopolistiske indgreb, for underordning under imperialismen og den internationale kapital. De søger anstrengt at fremstille sig som "fornyede" og "folkelige" og søger ståsted i en borgerlig reformisme, der — som de siger — "skal forhindre revolutionen". De søger taktiske veje til at binde Socialdemokratiet i en ny blokpolitik til højre. Samtidig bryder også ny-reaktionære tendenser frem i den borgerlige lejr. Under denne udvikling søger mange af de borgerlige partiers vælgere efter nye veje.

En ny politisk kurs kunne sættes igennem

Dette skaber betingelser, som arbejderbevægelsen kunne udnytte til at drive højrekræfterne tilbage, sætte storkapitalen under pres og virke dragende langt ind blandt dem, som ellers har fulgt de borgerlige partier. Det ville kræve, at man på forpligtende måde fremlagde en politik, som efterkom befolkningens krav til en bedre tilværelse og sikrede den virkelig medindflydelse ved dens gennemførelse. Over for storkapitalens modstand kunne man støtte sig på den organiserede magt i arbejdernes store faglige organisationer, på andre folkelige organisationer — i lejerbevægelse, andelsbevægelse, husmandsbevægelse m. v. Det ville være at føre politik på en ny måde, som ville vinde begejstret tilslutning i befolkningen.

Når dette ikke er sket, skyldes det, at der i arbejderbevægelsen og blandt venstrekræfterne endnu ikke er den nødvendige enhed i kampen for det arbejdende folks interesser. Den socialdemokratiske regerings politik viser, at den ikke har vilje til at bryde med den borgerlige politik, men følger i dens spor med forbrugsbegrænsning og EF-tilslutning. Man prædiker klassesamarbejde og ser sin opgave i at administrere det kapitalistiske klasseherredømme. Man orienterer sig efter samarbejde med den borgerlige reformisme. Man fremmer ikke arbejderklassens slagkraft, men frygter den. Det er den vej, som *ikke* fører frem.

Da disse indstillinger også behersker fagbevægelsens top, har denne ikke opfyldt sin opgave som lønarbejdernes interesseorganisation over for kapitalen og staten. LO-ledelsen har indrettet sig på at samarbejde med arbejdsgiverne på kapitalens betingelser og under Arbejdsrettens justits. Den sætter sin linie igennem med bureaukratiske metoder, som begrænser eller udelukker medlemmernes indflydelse på egne forhold. Den modsætter sig

strukturændringer, som kunne styrke organisationernes kampkraft såvel som dannelsen af en fælles organisation og optræden af alle lønarbejdere.

Men i fagbevægelsens rækker vokser bestræbelserne for at bruge organisationerne til de formål, de blev skabt for — som en uafhængig klasseorganisation og derfor frigjort fra underordningen under det socialdemokratiske parti.

En ny politisk kurs må derfor tage sit udgangspunkt i kravene og bevægelserne i det arbejdende folk selv — fra arbejdspladser og inden for fagbevægelsen, fra ungdommens, studenternes, kvindernes bevægelser mod storkapitalens undertrykkelse og imperialismens ugerninger. Skabes der aktiv enhed mellem sådanne bestræbelser, kan de præge det politiske liv og tilkæmpe sig rettigheder og magt på bekostning af storkapitalen.

Det demokratiske liv, som udfoldedes i den arbejdende befolkning under kampen mod EF, var en begyndelse til at føre politik på en ny måde. Problemerne må lægges ud til folk, klargøres og diskuteres, så man finder, hvad der kan samle. På det grundlag må der så handles i fællesskab, uanset hvad magteliten siger. *Fælles drøftelse — enhed — handling* — det er vejen frem.

Strømninger i arbejderbevægelsen

Der har i arbejderbevægelsens udvikling været to hovedstrømninger — en *reformistisk og samfundsbevarende*, som så sin opgave i at administrere det kapitalistiske samfund og opnå reformer, som kunne få folk til at affinde sig med det — og en *revolutionær og samfundsforandrende*, som så sin opgave i at kæmpe for reformer og rettigheder og derved sikre arbejderklassens indflydelse og magt til at ændre samfundets grundlag.

Reformismen har af historiske grunde været dominerende i dansk arbejderbevægelses udvikling, navnlig i form af socialdemokratismens ideologi og politik. Men 100 års reformisme har vist, at den ikke kunne afsvække det kapitalistiske herredømme, end ikke kunne ændre fordelingen mellem klasserne, end ikke føre til den "indvoksen i socialismen", som man foregøglede.

Reformismens forestillinger om, at samfundsforholdene kan ændres "af sig selv", uden kamp, er fortsat det vigtigste middel til at få store dele af arbejderklassen til at affinde sig med det bestående. Men i vor tid bliver det klart for stadig flere, at samfundsbevarende reformer ikke kan føre frem.

Mange drager dog kun halvt konsekvensen heraf og bliver hængende i en nyreformisme, som vil sætte håb til, at "nye" statsmonopolistiske reformer, der ikke går til angreb på storkapitalens magt, kan føre frem. Sådanne forestillinger indgår i Socialdemokratiets og SF's politik. I politisk praksis led de afgørende skibbrud med "arbejderflertallets" fiasko i 1966-68. Denne ny-reformisme giver sig nu udtryk i forslaget om "økonomisk demokrati", som blev fremsat efter den krise, EF-politikken havde skabt i Socialdemokratiet. Dets gennemførelse vil ikke føre til nogen styrkelse af lønarbejderens stilling over for storkapitalen. Det vil tværtimod virke som en statsmonopolistisk metode til at stille en ekstra del af lønnen til rådighed for monopolernes kapitaldannelse. Det bygger på illusioner om, at man nu gennem fondsdannelser skulle kunne sikre en "indvoksen i socialismen".

Når sådanne forslag stilles, er det imidlertid udtryk for, at kravet om samfundsændringer og en ny aktions-vilje vokser sig stærkere i arbejderklassen. Det giver anledning til brydninger — om end i forskellige former — i begge de socialdemokratiske partier. Modviljen mod ledelsernes opportunistiske og kravene om en klassepræget politik fører til større forståelse for nødvendigheden af en aktiv aktionsenhed i de arbejdende masser.

Fordømmelsen af det bestående samfunds umenneskelighed og skuffelsen over opportunistiske leders svigten fører dog ikke automatisk til konsekvent kamp mod storkapitalens klasseherredømme. Inden for lag, som udviklingen vækker til bevægelse og protest, lader nogle sig forlede til overspændte forestillinger, som tilsyneladende kan forekomme revolutionære, men som i praksis fører ud i frugtesløs handling og idémæssig forvirring. De vender sig mod det slidsomme arbejde for at forme den samfundsforandrende kraft. De optræder med foragt over for arbejderklassen og den virkeliggjorte socialisme. De gjorde sig til skruebrækkere i kampen mod EF. De søger tilflugt i en opgivelses filosofi, som

en anden form for småborgerlig individualisme. Alt dette udnyttes og opreklameres af den borgerlige ideologi og dens påvirknings-midler.

Sådanne strømninger, som har optrådt under forskellige betegnelser, har i de forløbne år dokumenteret deres ubestandighed og sønderdeling. Det træder stadigt tydeligere frem, at oprigtig revolutionær energi og den nyvakte interesse for marxismen kun har en fremtid i forbindelse med arbejderklassens og den kommunistiske verdensbevægelses kamp.

Kommunisternes nødvendighed

Udviklingen af kampen mod storkapitalen kan således ikke undvære kommunisternes aktivitet, idé og virke.

Det kommunistiske parti bygger konsekvent på marxismen-leninismens idémæssige grundlag, som er nødvendigt for at forstå den klassekamp, der bestemmer både den danske og den internationale samfundsudvikling og de opgaver, som dermed stilles.

Det kommunistiske parti forener socialismens idé med arbejderklassen og dens daglige kamp. Det kommunistiske parti forbinder — som led i den internationale kommunistiske bevægelse — det arbejdende folks kamp i Danmark med folkenes kamp mod imperialismen for fred og socialisme.

Det kommunistiske parti er den danske arbejderklassens revolutionære parti.

Det forstår magthaverne i samfundet meget vel. Derfor sætter de bevidst ind for at forhindre netop kommunisterne i at vinde frem. Derfor søger de med mangfoldige metoder at udbrede antikommunisme og antisovjetisme, som er et hovedredskab til at forhindre de arbejdende masser i at erkende deres magt og muligheder.

Kommunisterne handler heroverfor i fuld bevidsthed om deres ansvar for dansk arbejderbevægelses fremtid. De giver derfor ikke efter for den borgerlige ideologis pres. De går til kamp mod antikommunismen såvel som mod alle forsøg på at lokke partiet til at anerkende opportunistiske udlægninger af socialismen — til højre som til "venstre".

Alt dette stiller krav til det kommunistiske parti. Kun ved at vise udholdenhed og principiel holdning kan kommunisterne være den igangsættende og vejvisende kraft, som behøves i det arbejdende folks kamp. Kommunistisk Parti har ved at handle således ført sin virksomhed igennem en vanskelig periode, frem til et nyt opsving.

Enhedsarbejdet — en stadig metode

Danmarks kommunistiske Parti er et selvstændigt parti. Det betyder dog ikke, at kommunisterne derfor føler sig selv nok. De ser det tværtimod bestandigt som deres opgave at forene flest mulige i fælles kamp for fælles interesser. For kommunisterne står enhedsarbejdet som en stadig metode for udviklingen af arbejderklassens og folkets kamp. Enheden betyder trods uoverensstemmelser at drage det, der er enighed om, i forgrunden som grundlag for fælles aktion. Enhed kræver loyalitet over for det fælles aktionsgrundlag, så den gensidige tillid styrkes til en videreførelse af den fælles indsats. Enhed udelukker ikke, at parterne selvstændigt arbejder ud fra deres principgrundlag, men at den skaber grundlag for frugtbar meningsudveksling om uoverensstemmende opfattelser. Enhed er fremfor alt handling.

Kommunisterne nøjes derfor ikke med at erklære deres endelige samfundsmæssige mål. Som modstykke til den nu herskende politik fremsætter kommunisterne også forslag, som viser, hvordan de påtrængende problemer kan løses, hvis man ikke lader hensynet til storkapitalen bestemme. Det er forslag, som kan tjene til fremme af enheden i det arbejdende folk. Det er forslag, som kommunisterne er beredt til at drøfte med andre.

Fra sin 24. kongres fremlægger DKP *Kommunisternes program — for en bedre tilværelse* — et program for en demokratisk og national, antimonopolistisk politik, et program for at udvikle de kræfter i folket og arbejderklassen, som kan føre Danmark frem til socialisme.

IV. For en styrkelse af det kommunistiske parti

En samling af kræfterne, en ny politik, endelige et socialistisk samfund opnås kun gennem kamp. Den kamp kan kun føres til sejr, når de bevidste forkæmpere for arbejderklassens sag vinder retningsgivende indflydelse i den. Det kommunistiske parti er dannet for at

sammenfatte disse kræfter til en organiseret og bevidst handlende enhed. Derfor er en styrkelse af det kommunistiske parti en afgørende betingelse for, at det arbejdende folk kan sikre sig fremgang og vinde magten i Danmark. Styrkelsen af det kommunistiske parti betyder, at det vinder øget indflydelse og udbygger sine forbindelser i arbejderklassen og befolkningen. Det betyder også, at partiet forbedrer sin organisation, højner sin sociale bevidsthed og gennem organiseret indsats udvider sine rækker. Disse opgaver er indbyrdes uløseligt forbundne.

Under den senere udvikling, der har skabt øget aktivitet i det arbejdende folk, og som har bekræftet rigtigheden af kommunisternes synspunkter, har partiet i en række henseender styrket sine positioner. Forudsætningerne findes for at sikre partiet et nyt politisk gennembrud.

I sin videre virksomhed bygger partiet på sine prøvede organisatoriske principper og på sin 23. kongres' beslutninger om forbedring af partiarbejdet. For at være på højde med tidens nye muligheder må fordringerne til at få disse beslutninger fuldt virkeliggjort navnlig forstærkes i følgende henseender.

— *Grundorganisationernes* aktivitet og rolle er afgørende for at sikre gennemslagskraft for partiet og dets politik. Det forudsætter fremfor alt et inspirerende partiliv i dem, så medlemmerne aktiviseres i drøftelser af den politiske kamps problemer og erfaringer. Et sådant partiliv er forudsætningen for, at partidemokratiet kan udfolde sig og være vejviser for partiets virke, som kommunistisk organisation forudsætter. Det må være forbundet med medlemmernes og afdelingens udadvendte virksomhed — i diskussioner med folk, varetagelse af deres interesser, udbredelse af partiets materiale osv. Gode erfaringer er vundet gennem aktioner i sager af umiddelbar interesse for folk (ejerlejligheder, madmomsen o. a.). Nye metoder, der vækker opsigt og sympati om kommunisternes politik, bør løbende drøftes og bringes i anvendelse. Arbejdet må søges tilrettelagt, så flest mulige inddrages i en rimelig arbejdsdeling.

Partiet får en voksende tilgang af nye medlemmer, især fra de yngre aldersklasser, men den både kan og må øges. Det må gøres med forståelse for, at mange betragter en indmeldelse som et stort personligt skridt, der kræver overvindelse af gamle fordomme. Livet i grundorganisationerne er betydningsfuldt for, at nye medlemmer føler sig hjemme i partiet, og at sympatiserende kommer til det. Gennem opmærksom hensyntagen og kammeratlig vejledning må nye medlemmer drages ind i arbejdet — og bliver så ofte hurtigt værdifulde aktivister. De må omhyggeligt oplyses om partiets arbejde og ideer.

Fremfor alt er det betydningsfuldt, at partiet styrker sin tilgang fra og sine positioner i arbejderklassen. Derfor spiller partiets *faglige arbejde*: en afgørende rolle. Partiet har vundet flere positioner i fagbevægelsen end nogen sinde, men det bør ikke føre til, at kommunister opsluges af reformistiske organisationers administration, men i stedet at de netop som kommunister gør sig politisk gældende i arbejderklassens kamp. Derfor må kommunisternes organiserede partimæssige indsats såvel i fagforeninger som på arbejdspladserne styrkes med det formål at skabe samling om en aktiv faglig linje. Det gælder ligeledes i tjenestemand- og funktionærorganisationerne. Der må udarbejdes flere tryksager og pjecer om de afgørende fagpolitiske problemer og kommunisternes stillingtagen dertil.

— Partiet har fået øget tilgang fra ungdommen, både som medlemmer og som aktivister. Dette hænger sammen med, at DKU har vundet fremgang i sit arbejde, hvilket giver sig udtryk i øget medlemstal, ungdomspolitisk indflydelse og i udvikling af nye kadre. Partiet og dets organisationer har den største interesse i stabilt arbejdende DKU-afdelinger og bør aktivt bidrage dertil.

DKU er en selvstændig organisation, der arbejder på partiets idé-grundlag og for dets politik. I forståelsen heraf må partiafdelingerne sikre gode gensidige forbindelser med DKU-afdelingerne. På den måde kan der også opnås værdifuld støtte for partiarbejdet fra de unge. Partiets medlemmer må i hele deres virke — på arbejdspladser, i fagbevægelse, over for uddannelsesøgende -opbygge et tillidsforhold til de unge. Et parti, som står i pagt med fremtiden, vil altid være ungdommens parti.

— Trods nogen stigning i tilgangen af kvindelige *medlemmer* spiller disse endnu ikke den nødvendige rolle i partiet, hverken med hensyn til talmæssig sammensætning eller til deres plads i partiarbejdet. Det må sikres, at den ligestilling for kvinderne, som er en selvfølge i et

kommunistisk parti, også praktiseres. Det strider ikke mod denne ligestilling, når grupper af kvindelige partimedlemmer tager opgaver og problemer op, som er af særlig interesse for kvinder. Det kan tværtimod fremme såvel ligestillingen som øget tilgang af kvindelige medlemmer.

— Den senere tid har bragt en mærkbar forøgelse af tilgangen af medlemmer, som virker inden for forskellige områder af *det kulturelle arbejde*. De må først og fremmest knyttes til deres grundorganisationers virksomhed. Samtidig bliver det nødvendigt blandt dem at organisere særlige udvalg, som kan bidrage til løsning af opgaver af betydning for hele partiets arbejde — bl.a. specielle undersøgelser, kunstnerisk virksomhed såvel som en partimæssig indsats inden for deres faglige områder.

— Der er mange bevæggrunde, der vækker folks interesse for og får dem til at tilslutte sig det kommunistiske parti. Men det er den velbegrundede *idé-mæssige overbevisning*, der knytter dem til partiet og gør dem til gode forkæmpere for dets sag. Derfor må det systematiske arbejde med at tilegne sig marxismen-leninismens grundsætninger og med at anvende og udbrede dens synspunkter være en bestanddel af partiets arbejde på alle trin. Enhver kommunist har bestandigt brug for at sætte sig yderligere ind i og afklare sådanne problemer. Derigennem vokser også nye kadre frem. I vor tid spiller den ideologiske kamp en stadig større rolle, og der er i de daglige diskussioner brug for indsigt, klarhed og principiel holdning — ikke alene over for den åbenlyst borgerlige propaganda, men også over for nyreformistiske, trotskistiske og maoistiske forfalskninger af socialistisk tankegang og over for angrebene på arbejderklassens internationalisme.

— Der må sikres en væsentlig forbedring af *skolingsarbejdet*, som der har været tendenser til at afsvække — endda i en tid, hvor der er al grund til at forstærke den. Det må indgå i partiets løbende virksomhed såvel at organisere grundkursus som studiearbejde af videregående art. Moderne tekniske hjælpemidler må bringes i anvendelse. Der nedsættes et skolingsudvalg, som umiddelbart efter kongressen udarbejder retningslinjer for skolingsarbejdet i grundorganisationerne, gennemfører de nødvendige undersøgelser og forberedelser til oprettelse af en socialistisk højskole i Danmark og udarbejder forslag til styrkelse af kadreuddannelsen. Drøftelser af begivenheder ud fra vort idégrundlag, studium af marxistisk-leninistisk *litteratur*, udnyttelse af tidsskriftet *Tiden-Verden rundt* må foregå såvel i grundorganisationerne som på kursus og skoler, i ledelsesarbejdet, i partipressen og anden udadvendt virksomhed.

— *Ledelsesarbejdet i partiets distrikter* er af stor betydning for at få virkeliggjort partiets politik og organiseret dets arbejde ud fra stedlige forhold og muligheder og gøre partiet til en virksom faktor i områdets politiske liv. Gennemførelsen af ordningen med større distrikter øger kravene til ledelsesarbejdet, til selvstændighed og opfindsomhed i planlægning og kontrol med opgavernes løsning. Undersøgelser af, hvordan storkapitalens politik giver sig udtryk lokalt, må vies større opmærksomhed som grundlag for tilrettelæggelse af aktioner. Distriktsledelserne har ansvar for at hjælpe grundorganisationerne til at forbedre deres arbejde og sikre de gensidige forbindelser med dem.

— Når *centralkomiteén* træffer politiske beslutninger, må den samtidig konkretisere de dermed forbundne arbejdsopgaver og følge deres løsning op. Det kræver også en styrkelse af kollektiviteten i ledelsesarbejdet forbundet med en forbedring af arbejdsdelingen i dens virksomhed. Kun derigennem sikres et operativt ledelsesarbejde.

— *Land og Folk* er et af de vigtigste redskaber for at udbrede partiets politik og organisere det arbejdende folks kamp, og partiet yder store ofre for at sikre dets udgivelse. De retningslinjer for partipressens arbejde, som vedtoges på 23. kongres, har fortsat gyldighed og aktualitet. Der er behov for at udvikle et landsomfattende bladarbejde under ledelse af det centrale bladudvalg. For at sikre en stadig forbedring af indholdet af *Land og Folk* tilstræbes en udbygning af redaktionen med bl.a. etablering af en Jyllands-redaktion.

Bladets oplag har i den senere tid vist stigende tendens, og overgangen til weekend-avis har skabt nye betingelser for løssalg. Partiafdelingernes øgede aktivitet i organiseringen af fredags- og lørdagssalg må udvikles videre, så bladsalg indgår som et fast led i grundorganisationernes arbejde.

— Arbejdet for at fremskaffe de nødvendige *pengemidler* til partiets og bladets virksomhed er og vil fortsat være en uophørlig kamp, som ikke kan forventes at blive lettere. Den må støtte

sig på partiets medlemmer, men også på de mange uden for partiet, som påskønner partiets virksomhed på forskellige områder. Gang på gang er der blevet gjort en storslået indsats i vore pengeindsamlinger, men det er fortsat nødvendigt at indskærpe nødvendigheden af at sikre såvel de faste indbetalinger af kontingent og til garantfond som til indsamlinger og andre initiativer, som måtte tages med dette formål.

— I den kommende kongresperiode forestår *valg* til kommunal- og amtsråd i 1974 og ligeledes til folketinget. Det er af væsentlig betydning for det arbejdende folks kamp og partiets indflydelse at vinde øget repræsentation i de valgte forsamlinger. Resultaterne ved valgene afhænger af det arbejde, der gøres i tiden mellem dem. Kommunisterne må i praksis vise sig som de bedste forkæmpere for folkets interesser i lokal målestok såvel som i de afgørende politiske forsøg på at fremstille stemmeafgivning for kommunisterne som nytteløs. Kandidater må opstilles i god tid og gøres kendte for vælgerne.

Det, som giver kommunisterne kraft og udholdenhed, er bevidstheden om, at deres daglige slid er nøglen til at fuldbyrde samfundets overgang fra kapitalisme til socialisme. Den bevidsthed bygger på forståelsen af socialismens historiske nødvendighed, af dens håndgribelige fremmarch i Sovjetunionen og andre lande, af arbejderklassens styrke og historiske rolle. Kommunisterne kæmper i det daglige opgør med kapitalismen, i indsatsen for at sætte en ny politik igennem, med socialismen som perspektiv og i bevidstheden om, at kun således udformes den kraft, som kan fuldbyrde samfundets omvæltning.

Overgangen til socialismen tager forskellige former i de forskellige lande og til forskellige tider. Men den foregår overalt efter de grundlæggende fælles lovmæssigheder, som er sammenfattet i marxismen-leninismens teori.

Kommunisterne adskiller sig fra dem, som glemmer klassekampens love og tror at man kan komme fremad ved at lade stå til.

Kommunisterne adskiller sig fra dem,

som glemmer arbejdet for at udforme den revolutionære kraft i folkets masser og tror, at man kan komme frem blot ved at bruge store ord.

Kommunisterne kæmper i broderskab med det arbejdende folks frihedsrejsning hele verden over, med den sejrriige og virkeliggjorte socialisme.

Kommunisterne kæmper sammen med alle fremadbærende kræfter i Danmarks arbejdende folk *imod storkapitalen, for nationens fremtid, for socialismen.*